

דוח ביקורת (מעקב מס' 3)

אכיפת חוק רישוי עסקים

1. כללי

בהתאם לתוכנית העבודה השנתית ערך מבקר המועצה, בחודשים מרץ-אפריל 2015, ביקורת על רישוי העסקים במועצה.

בשנים 2004, 2008, 2011 ו-2014 ערך מבקר המועצה ביקורת על רישוי עסקים (ראה דוחות מבקר המועצה 1, 5, 8 ו-14). הביקורת העלתה אז כי רוב העסקים בתחום המועצה פועלים ללא רישיון. עוד נמצא כי המועצה מאפשרת לעסקים לפעול ללא רישיון זאת תחת אמתלה כי הבקשה בטיפול.

נושא רישוי העסקים מנוהל על-ידי מנהל מחלקת פיקוח, המועסק בתחום זה ב 50% משרה.

הביקורת קיימה, לצורך עבודתה שיחות עם פקיד יחידת רישוי עסקים וכן סקרה תיקי עסקים, בחנה פלטים שהופקו ממערכת רישוי עסקים הממוחשבת ועיינה במסמכים.

2. רקע חוקי

חוק רישוי העסקים, תשכ"ח - 1968, מחייב הוצאת רישיון לכל עסק טעון רישוי. צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי, תשל"ג 1973) קובע 5 סוגי עסקים טעוני רישוי:

סוג א' - עסקים טעוני רישוי לעניין הבטחת איכות נאותה של הסביבה, לרבות תנאי רישוי עסקים נאותים, מניעת מפגעים ומטרדים וקיום הדינים הנוגעים לתכנון ולבניה, כדלהלן:

קבוצה 1 - מצרכי מזון.

קבוצה 2 - עסקים שאינם בתחום המזון.

סוג ב' - עסקים טעוני רישוי גם לעניין מניעת סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות.

סוג ג' - עסקים טעוני אישור גם לעניין בטיחותם של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו.

סוג ד' - עסקים טעוני אישור לעניינים המפורטים בסוג ב' וג' יחד.

סוג ה' - עסקים טעוני אישור גם לעניין מניעת סכנות של מחלות בעלי-חיים ומניעת זיהום מקורות מים וחומרי הדברה, בדשנים ותרופות.

כל סוגי העסקים הנ"ל טעוני אישור ועדת תכנון ובניה, בדבר קיום דיני תכנון ובניה, וגורמים אחרים כולל שירותי הכבאות, תברואן ואיכות הסביבה.

עסקים הנכללים בסוג א' (כולל עסקי מזון, מספרות ותמרוקיות) טעונים גם אישור משרד הבריאות.

עסקים הנכללים בסוג ב' טעונים גם אישור המשטרה.

עסקים הנכללים בסוג ג' טעונים גם אישור משרד העבודה והרווחה.

עסקים הנכללים בסוג ד' טעונים גם אישור המשטרה וגם אישור משרד העבודה והרווחה.

עסקים הנכללים בסוג ה' גם טעונים אישור הווטרינר.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה,

כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

קבלת רישיון לניהול עסק כרוך, ע"פ תקנות רישוי עסקים בתשלום אגרה. הטיפול בהוצאת רישיונות עסק, הפיקוח על קיום התנאים, איתור עסקים הפועלים ללא רישיון ואכיפת החוק הם בתחום האחריות של יחידה רישוי עסקים ושילוט.

סעיף 5 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968 קובע שרשות הרישוי בתחום הרשות המקומית היא ראש הרשות המקומית או מי שהוסמך לכך. במועצה הסמכות לא הואצלה ורק לראש המועצה הסמכות לחתום על רישיון עסק.

3. משאבים

3.1 כוח אדם

להבדיל מהשנתיים הקודמות בו תחום רישוי עסקים טופל על-ידי עובד במשרה מלאה, כיום עוסק בתחום זה עובד ב 50% משרה, שביתרת הזמן משמש גם כפקח. דהיינו המועצה מקצה לתחום זה פחות משאבים מבעבר.

3.2 משאבים

3.2.1 כוח אדם

ברישוי עסקים עובד פקיד בחלקיות משרה וכן המזכירה של מחלקת פיקוח נותנת שירותים גם ליחידת רישוי עסקים. ממידע שנמסר עולה כי לאור היקף העבודה בפיקוח, המזכירה ממעטת לסייע בתחום רישוי עסקים.

תגלית המפורק

3.2.1 אינו נכון מאחר והפקידה אידיה ראובן פוטר
מטופל בתחום רישוי עסקים – לפני כשנה וחצי, ולא סייצה בתחום זה
מאז כלי, מלבד צלרה זניחה ומזדמנת בתחום זה.
פניתי מספר פעמים למנכ"ל המועצה לקבלת פקידה בחצי משרה
לתחום רישוי עסקים בלבד, ולא נענת.

3.2.2 מחשוב

בעבר הערנו כי המועצה, למרות שלתחום רישוי עסקים יש מערכת מחשוב ייעודית, לא פעלה לרכוש התוכנה. בביקורת חוזרת נמצא כי המועצה רכשה תוכנה של חברת "רמה מערכות".

3.3 תכנית עבודה

על מנת להבטיח עמידה ביעדים נדרש לקבוע תכנית העבודה. יחידת רישוי עסקים לא ערכה תכנית עבודה, ואינה פועלת באורח פרואקטיבי וממעטת לנקוט בפעולות יזומות, אלא רק כאשר פונים אליה.

תגלית המפורק

לפני כל ההצעות לפי תכנית עבודה והפיקוח על נושוי עסקים בהכרתי
מידע כניסתי – לתפקיד, וכפי שהדבר הוסבר עם לק, מלכתחילה, כי מחוסר
זמן, הצבירה בתחום רישוי עסקים מתמקדת בשוטף, ההכרחי, ומצב למכתה

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

שהוצא לכף הצסקיט היישוב (כפי שמופיע בסעיף 4 לביקורת) הרי שהצהודה
 מתבצעת מחוסר זמן, ומחוסר משאבי כוח אדם, היא צבדנת שימור הקייט,
 וההכרחי הלבד, והיצוצ כל הנדרש בצרכיט של הצסקיט היישוב, אק לא מתבצעת
 כמצט כל פצילות אקטיבית, ויזומה בתחוט (הדבר הובהר על ידי מראש לכף).

3.4 הפיקוח

הביקורת בחנה את הסטנדרטיזציה בעבודת הפיקוח על העסקים בישוב, ונמצא כי לא
 מתבצע פיקוח, כך:

א. אין ליחידה תכנית פיקוח ייעודית.

ב. לא מתבצעת עבודת פיקוח על עסקים באופן שיטתי.

ג. אין תיעוד לפעולות הפיקוח.

מקובל כי גופים המקיימים פיקוח ימלאו, תוך כדי או בסיום הסיוור, דו"ח המתעד את
 הממצאים שעלו. מסמך זה צריך שיובא, לעיון הממונה על אותו עובד ושיתויק בתיק
 מתאים. הביקורת חוזרת וממליצה לשקול אימוץ כלל זה ולפעול ליישמו בסיוור פיקוח על
 עסקים. כמו כן יש לקבוע תכנית עבודה לנושא רישוי עסקים וכן להנהיג מתכונת לסדרי
 עבודה.

4. "יישור קו"

כאמור בביקורת שנערכה אשתקד, שלאחריה נכנס פקיד רישוי עסקים המכהן לתפקידו ב 6/2014
 נצא כי התיעוד לקוי וכמעט ולא נעשה שימוש במערכת הממוחשבת (רק 6 עסקים היו רשומים
 במערכת). לאור האמור המליץ אז מבקר המועצה לפקיד הנכנס, כי כיוון שקיים ספק באשר
 לאמיתות התיעוד (ראה דוח מבקר המועצה 2014), אין ברירה אלה לפעול, כדלקמן:

א. לפנות בכתב לכל בעלי העסקים בישוב (לצורך כל יש לקבל מהגביה רשימה של משלמי
 ארנונה לעסקים) ולדרוש מהם להמציא עותק מרישיון העסק שברשותם וכן מסמכים
 רלוונטיים (כגון מפה מצבית). יצוין כי הפניה אומנם היא לכל העסקים, דהיינו גם לאלה
 שאינם טעוני רישוי, ברם לא זו בלבד שמידע זה צריך להיות בידי היחידה (היום העסק לא
 טעון, מחר כן) אלא זו הדרך היעילה היחידה הקיימת כדי לאכוף את החוק.

ב. יחידת רישוי עסקים תפעל לאמת את המידע שיתקבל. עסקים שיציגו רישיון עסק +
 מסמכים לאחר בדיקת נאותות ירשמו במאגר בהתאם. עסקים שאין להם מסמכים אך
 מציגים רישיון בתוקף (ששולמה אגרה) ידרשו להגיש בקשה מחודשת, כאשר באם
 הגורמים המאשרים מאשרים את הבקשה לא יגבה מהם בגין ניפוק רישיון עסק מחודש
 אגרה.

ג. המידע שיתקבל יוזן למערכת רישוי עסקים הממוחשבת ולתיקי העסקים.

בעקבות המלצת הביקורת שלח פקיד רישוי עסקים הנוכחי, בסמוך לכניסתו לתפקיד, לכל בעלי
 העסקים בישוב הודעה בכתב בו הוא דורש מהם להסדיר את רישיונם. בפועל רק מחלקם התקבל
 מענה. מתשובה לשאלת הביקורת עולה כי בפועל, לאור היקף המשאבים, יחידת רישוי עסקים
 מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה,
 כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

מטפלת אך ורק בעסקים שהשיבו לפניה, כך שבפועל המועצה לא יישרה קו בנושא רישוי עסקים. יצוין כי מעבר לאמור היחידה טיפלה בבקשות שהוגשו אליה או בבקשות שהגיעו אליה בדרך אחרת. הביקורת מעירה כי על יחידת רישוי עסקים לפעול על מנת לישר קו בנושא, כדי לאכוף את החוק על כל העסקים טעוני הרישוי הפועלים בישוב.

תלומת המוקד

בוצע בפועל יישור קו לרוב העסקים הטעוני רישוי ביישוב, הצומדה- שרובם בעיקר בתחום המלון, לא צומדים בדרישות הרישוי להוצאת רישיון עסק היא בעיה מבנית של היישוב שקיימת מקדמא דינה, כק שאני חולק על הצרתך בתחום זה.

5. ניהול מערך רישוי לעסקים

תחום רישוי עסקים הנו רחב ומקיף טיפול בבקשות לרישוי עסק, ניפוק רישיונות, הבטחה כי האגרות נגבות, וביצוע אכיפה.

לצורך כך נדרש הגורם המופקד על תחום זה לטפל בבקשות לרישוי ולהבטיח כי צורפו להם תרשים סביבה, מפה מצבית ותכנית העסק. האחראי נדרש לבדוק את פרטיה ובהם פרטים בדבר מקומו של העסק בבניין שבו הוא מצוי; מידת שטחי העסק השונים ומידות סך כל שטחי העסק; הצנרת לאספקת המים; צינורות הניקוז; מערכת הביוב; מתקני הסניטציה (כגון אסלות וכיורים); המתקנים לאצירת אשפה וסילוקה; מתקני האוורור המשרתים את העסק; מכלי הגז וצינורות הגז; ציוד לכיבוי אש; ומקומות החניה המשרתים את העסק.

התקנות קובעות שהמועצה "רשאית שלא לקבל בקשה ולא ליתן אישור על קבלתה, אם לא נכללו בה כל הנתונים הדרושים ולא צורפו לה כל המסמכים הנדרשים", ועליה לנמק את סיבת -אי קבלת הבקשה.

לאחר מכן להעביר את הבקשה לגורמים המאשרים הרלוונטיים (שרונים, משרד הבריאות, כיבוי אש, משטרה, משרד להגנת הסביבה), ולאחר שאלה אישרו את מתן הרישיון נדרש האחראי לנפק את הרישיון (להכין לחתימת ראש המועצה) ולהבטיח גבית תשלום אגרה.

כדי להבטיח את שלמות ההליך נדרש האחראי לנהל תיעוד הכולל את בתוכניות העסק, המפה המצבית וההתכתבויות השונות עם הגורמים המאשרים ועם בעל העסק. תיעוד זה חיוני כדי להבטיח כי הרישיון נופק על בסיס האישורים הנדרשים ע"פ חוק.

האחראי חייב לקיים תקשורת עם הגורמים המאשרים כדי להבטיח כי הבקשות התקבלו, וכן כדי לעמוד על המקרים בהם קיימת בעייתיות באישור הבקשה, ומידע זה להעביר לבעל העסק.

כפי שניתן לראות, היקף המטלות הכרוך בהפעלת מערך רישוי עסק הנו לא מבוטל. ובפועל, כדי להבטיח את השגת מטרות החוק חייבת המועצה לפקח על העסקים הפועלים בתחום שיפוטה ולוודא שהם יופעלו רק אם עמדו בתנאים הנדרשים בדיני רישוי עסקים, ויש להם רישיון עסק בתוקף.

הפיקוח צריך להיעשות באמצעות עובדים שמתפקידם לבקר בעסקים ולבדוק אם בעליהם ממלאים אחר תנאי רישיון העסק, וכן לאתר עסקים הפועלים ללא רישיון. כמו כן, על הפקחים להתריע על

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

ליקויים שנמצאו בבדיקה שעשו, לעקוב אחר תיקונם ולהגיש דוח לצורך הכנת כתב אישום במקרים של עבירות. בצד דברים אלה העלתה הביקורת, את התמונה הבאה:

- למן מחצית 2014, תחום רישוי העסקים מופקד בידי עובד שהיקף משרתו בתפקיד זה הוא 50% משרה. ביתרה ממלא העובד את התפקיד פקח המועצה.
- בפועל העובד שכאמור ממלא שני תפקידים, נותן עדיפות לתפקידו כפקח על גבי תפקידו כפקיד רישוי עסקים.
- לדבריו העובד היא פועל לשמר את המצב הקיים, וכי אין ביכולתו, הן לאור קשת תפקידיו והן כיוון שהמועצה לא מעמידה לטענתו אמצעים, לנהל את התחום בצורה שתביא לאכיפת החוק על כל העסקים בישוב.
- התייעוד של התיקים חסר ואינו יכול לתמוך ברישיון.
- אין ודאות כי אכן יש בידי יחידת רישוי עסקים יש מיידע על כל העסקים בישוב, ונזכיר כי ע"פ מחלקת הגביה פועלים בישוב פי 4 יותר עסקים מאלה הידועים ליחידת רישוי עסקים.
- אין תכנית עבודה כדי להבטיח אכיפה אפקטיבית של החוק ומתן מענה לבעלי העסקים.
- כאמור אשתקד, בעקבות המלצת הביקורת, נעשתה פניה לכל בעלי העסקים בישוב לבוא ולהסדיר את רישיונם. בפועל היחידה טיפלה רק בעסקים שפנו, ואילו חלק הארי של העסקים שלא השיב לפניה פועלים ללא רישיון.

הממצאים דלעיל מעידים כי המועצה לא אוכפת את החוק באופן המבטיח אכיפה אפקטיבית. הביקורת מעירה כי לא זו בלבד שהדבר מחויב מכוח חוק אלא שאי הפעלת החוק כנ"ל חושפת את המועצה לסיכונים. לאור האמור לעיל ממליצה הביקורת כי תערך בדיקה לגבי היקף המשרה הנדרש לתפקיד אחראי על רישוי עסקים. יש להעמיד לרשות העובד אמצעים ולהבטיח כי מיטב מרצו מופנה לטיפול במערך רישוי עסקים. כך חייב העובד לא רק לטפל בבקשות אלא לנקוט בפעולות אפקטיביות כדי להבטיח שכל העסקים בישוב פועלים בהתאם לחוק.

תגובת המפקח

4. אכיפת חוק רישוי עסקים על מירב העסקים הטעונים רישוי משמעותו היא סכירה מנהלית על מרבית העסקים בישוב, והדבר הובהר לראש המועצה, ואכן מט על הצרה זו אני חולק על דו"ח הביקורת, והצרה היא מנמנית ולא הוגנת. במיוחד, לאור הנתונים שאתה ציינת בתחילת הביקורת ושהסכמנו עליהם.

5. לעמי הצרתך יש צדיקות מבחינת התפקיד הכיחוס על תפקידי רישוי עסקים, אין לכך שחר, נכון שנתקלת בביקוריק התכופים לאחורונה במשרד, כי מתבצרות הקפצות מהמשרד לצרכי פיקוח, אך הדבר הוא באלף השוני, באופן הצבודה, וצבודת הפיקוח דורשת לציתים דיןניות, ותגובה מיידי, במנן אמת לאירוטים, ומכאן התרשמותך המוטעית.

6. הביציה הראשונה בתחום רישוי עסקים כרצא הוא נועל הת'וק החסר, עקה אי מתן

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

מצנה לכך פקידה בחצי משרה לתפקיד רישוי עסקים בלבד, הייתה פותרת לחלוטין את כל נושא התיצוד החסר, והניירת שסביר להניח, שקיימת במערכת אך לא מתויימת כראוי.

7. אט הייתה פקידה רצינית ואחראית רק לתחום שאינה מוצקת בשום תחום באמצעה בנוסף הרי שאני מסוגל באופן צבדתי, ביחד עם פקידה כאמור לעיל, להביא את נושא רישוי עסקים לתפקוד מושלם בצורת תפקודי הנוכחית.

8. הצרתק לגבי הנתונים ממחלקת הגביה נובעת מפרשנות לא נכונה, אין כל סתירה בין הנתונים במערכת הרישוי, לנתונים ממחלקת הגביה, קיימת ביישוב עסקים רבים שלחקלאים, ודומיהם שאינם טעוני רישוי רק עסקים בודדים טעוני רישוי, לא נוצר בינם לבין מחלקת רישוי עסקים קשר כלשהו, אני חוזר שוב הבציה הראשונה במצלה ביישוב, היא בציה מבנית שאינה מאפשרת רישוי לחלק ניכר מהעסקים, לא קשר לתפקוד היחידה, ולזהי ירושה המחייבת טיפול שרע.

6. מאגר נתונים

במהלך 2012 רכשה המועצה תוכנה לרישוי עסקים של חברת רמה מערכות בע"מ (להלן – "רמה מערכות"). תוכנה זו מאפשרת מעקב, ניהול, בקרה ושליפה של המידע בצורה נוחה וקלה לשימוש. היא מאפשרת הזנה של כל הנתונים הקיימים בתיק, הפקת רישיונות, הדפסת מכתבים לעסק או גורם (כגון: דחייה, הזמנה לקבלת רישיון, תזכורת לחידוש), הפקת דו"חות ריכוז עפ"י חתכים שונים (בקשות בטיפול, בקשות שנדחו, עסקים לחידוש, עסקים ללא רישיון, עסקים עפ"י גורם / תאריך שליחה), קיום פיקוח (ביקורת לתיק עפ"י פקח/תברואן, בניית נושאי פיקוח, הכנסת הערות/בדיקה אוטומטית של תיקים בכל זמן - 30 / 60 / 90 יום לפני שפג תוקף רישיון ועוד. למעשה תוכנה זו אמורה להוות כלי עבודה עבור פקיד רישוי עסקים. כלי זה חיוני בייחוד לאור העובדה שעשרות עסקים פועלים בקדימה-צורן.

מבדיקה שערכנו עלו הממצאים הבאים:

א. להבדיל מבעבר, שעד לראשית 2014 היו במערכת 6 עסקים, כיום מוזנים לתוכנה 87 עסקים.

ב. מבדיקה מדגמית שערכנו נמצאו מקרים בהם סטאטוס העסק בפועל שונה ממה שמופיע בתוכנה. כך לדוגמא:

1. א.רימה (בית קפה) - ע"פ המחשב הוצא לו רישיון זמני אך בפועל אין לכך כל תיעוד.
2. פיצה רום – ע"פ המחשב הוצא לו היתר זמני, אך בפועל ע"פ התיק אין ולא ניתן להוציא לו רישיון. ע"פ פקיד רישוי עסקים לא הוצא לאמור היתר זמני.

ג. בעבר העירה הביקורת כי תוכנת רישוי עסקים של "רמה מערכות" הנה מערכת פתוחה הנעדרת בקרה על השימוש בנתונים. במצב הקיים, לא זו בלבד שהמערכת נעדרת בקרה המבטיחה את טיוב הנתונים, אלא שאופן העבודה מביא לכך שכאמור יש במערכת נתונים שגויים.

הממצאים שהעלתה הביקורת מלמדים על כי אין בידי המועצה מאגר נתונים המציג את היקף וסטאטוס הרישוי של עסקים בקדימה-צורן. ממצאים אלה לא רק מעידים כי נמנע מיחידת רישוי עסקים כלי עבודה יעיל, אלא שהחוק לא נאכף כנדרש.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

תאמת המוקד

מאזר הנתונים מסכימ עם כל הצרותייק לאבי התוכנה. א. לתוכנה יש באג משפיע על הצרותייק לאבי ריאמה, ופיצה רומ למאט הזא רישיון ואחר כך הזא רישיון זמני לא חסו מה תוציא הסטטוס של התיק נתקצ על רישיון זמני, כלאמר התוכנה תקוצה בפוצלה האחרונה שמוצעה, כך שהכותרת לא תמיד מצודכנת, ואט לבסוף יוצא רישיון קבוצ שהודפס קודם הרי שהתוכנה לא מתצדכנת ולוהי בהחלט בציה בתוכנה. ב. א. ריאמה לא קיימ יותר והפק בתוכנה לריאמה. ג. פיצה רומ היה רישיון בזמן הביקורת צד סוף יוני כך שהצרתק לא מדויקת. ד. כל פוצלות רישוי צסקיט נצלו דרך התוכנה והיא מתצדכנת מצמנה על בסיס נתונים עלה עאני הטח לא התצסקתי אתה, כך עאין לי הסבר לנתונים שלטצנתק לא נכונים.

7. מתן רישוי לעסקים

7.1 כללי

בישוב קדימה-צורן פועלים, ע"פ נתוני פקיד רישוי עסקים, 87 עסקים טעוני רישוי, כאשר בפועל רק ל- 23 מהם רישיון עסק, דהיינו רק ל 74% מהעסקים הידועים ליחידה אין רישיון עסק. בפועל ידוע כי נתון זה (של עסקים בעלי רישיון) גבוה יותר, הואיל והרישום אינו משקף את המצב בפועל (ראה סעיף 5 לעיל).

7.2 תיעוד וסדרי טיפול בבקשות

חוק רישוי עסקים, תשכ"ח – 1968 והתקנות שלו מסדירים, בין היתר, את דרך הטיפול בבקשות לרישיון עסק. ע"פ התקנות לחוק אדם המבקש רישיון עסק יפעל כדלקמן:

(א) בעל עסק המבקש לדעת האם העסק שבבעלותו עומד בדרישות החוק יגיש לרשות הרישוי [העירונית] בבקשה לקבלת חוות דעת מקדמית.

(ב) החליטה רשות הרישוי שלא לדחות את הבקשה תעבירה תוך 21 ימים מיום אישור הגשת הבקשה **לנותן אישור** (ע"פ אופי הבקשה לאחד מהשרים הבאים: שר לאיכות הסביבה, שר משטרה, שר העובדה והרווחה, שר החקלאות, שר הבריאות).

(ג) תוך 30 ימים מיום קבלת הבקשה יודיע **נותן אישור** (המשרד הרלבנטי) על מתן רישיון והתנאים שיש להתנות ברישיון או על סירוב למתן רישיון.

(ד) רשות הרישוי [העירונית] תפעל תוך 7 ימים מיום קבלת החלטת **נותן אישור** ליתן רישיון או היתר זמני.

היחידה חייבת להפעיל לגבי כל עסק תיק ייעודי ובו לתעד את כל המסמכים הרלוונטיים, לרבות המסמכים שבבסיס הבקשה. בקשנו ללמוד כיצד היחידה המנהלת את תחום הרישוי העסקים ולצורך כך קיימנו בדיקות בתיקי העסקים שביחידה. מהבדיקה שערכנו עולה כי תיעוד המסמכים בתיקי העסקים שביחידה אינו שלם, כדלקמן:

1. **נמצא כי שבעוד שע"פ רישומי היחידה ישנם 87 עסקים, בפועל ישנם ביחידה**

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

רק 86 תיקים.

2. נמצא כי מסמכים רבים לא תויקו בתיקי העסקים, דבר שהקשה על בדיקת התיקים – ליקוי חוזר.

3. ע"פ התקנות נדרש כי בידי המועצה יהיו לגבי כל עסק הפונה ומבקש רישיון המסמכים הבאים: תרשים סביבה, מפה מצבית, תכנית עסק. מבדיקה מדגמית שערכנו עולה כי ישנם תיקים שאין בהם את המסמכים הנזכרים. הביקורת מעירה כי המסמכים הנזכרים מהווים את הבסיס לפיהם מחליטה המועצה באם ליתן רישיון עסק, וזאת בנוסף לבדיקות שעורכים הגורמים המאשרים. הביקורת מתריעה כי בהעדר קיומם של מסמכי יסוד אלה, חשופה המועצה לסיכונים משפטיים, וכי איך תוכל המועצה לעמוד בביקורת שיפוטית באם היא לא תוכל להצביע בפני ערכאה שיפוטית/רגולטור מה היה הבסיס לשקול דעת להעניק רישיון? – ליקוי חוזר.

4. עוד נמצא כי ישנם תיקים שבהם יש רק מסמכים מתקופת פקיד רישוי עסקים הקודם. הביקורת ממליצה לבצע ריענון בתיקים.

הביקורת מתרשמת כי פקיד רישוי עסקים נוקט בפעולות כדי להסדיר את תחום רישוי העסקים, אך פעולות אלה אינן מוסדרות באופן היכול להבטיח את נאותות רישוי העסקים.

תגובת המאוקר

11. תיצוד וסדרי רישום כל מה שכתוב בחוק טוב ויפה בפועל יש בציה קשה עם כיבוי אש- נתניה והדבר ידוע לרשויות נוספות באזור.
א. הצרתק לציב תיק אחד לא משמעותי.
ב. הציה לציב התיוק כמולכר לציב בציה ידועה שאני הצלתי אותה- .
ג. הצרותייק לציב מפות הינה בציה מניית ביישוב, יש עסקים שלא קיימת מפה, וכך הפונים הפנו לשרונים הצניין לה.
ד. יש תיקים שהיו עם רישיון בתוקף ורק הולנו למצרכת צל ידוי לא ידוע לי צל רישון לתיק- שרישיונו בתוקף.
11. אני חולק על הצרתק לציב נאותות רישוי העסקים לציבתי נקטתי בכל האמצעים- הנדרשים להסדיר את הנושא, לפי התורה שלמדתי וההפק נעשתה עבורה רבה בתחום ומציב על הפעולות שבוצעו באמצעים הדליט שהוקצו צל ידי המוצעה, מציב מחמאה, ולא הצרה, בנושא לה לציבתי הביקורת מלמדת ולא הולנת, לא ברור לי צל סמך מה אתה כותב את הצרתק, אין לך כל בסיס לכך

7.3 עסקים הפועלים ללא רישיון

כאמור, ע"פ יחידת רישוי עסקים, בתחום המועצה פועלים 64 עסקים ללא רישיון עסק. מעיון בנתונים עולה כי בין העסקים הללו ישנם עסקים שהטיפול בהם החל בשנים האחרונות אולם טרם הסתיים. הסיבה לכך שהטיפול בהליך מתן רישיון עסק "נתקע" הוא בדרך כלל אי התאמה לתב"ע או אי עמידה בדרישות כיבוי אש. למרות האמור לעיל לא נוקטת המועצה כלפי העסקים הללו באמצעים. כך יוצא כי **74% מהעסקים הידועים ליחידה פועלים בפועל ללא רישיון. הביקורת מבקשת להבהיר כי על המועצה רובצת אחריות לניהול מערך פיקוח יעיל על עסקים הפועלים בתחום הרשות.** הואיל וכך ראוי מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

שהרשות תפעיל את סמכותה כלפי עסקים הפועלים ללא רישוי ותמנע מלהתקשר עם עסקים הפועלים ללא רישיון. הביקורת מבקשת להזכיר כי בסמכות הרשות המקומית לנפק רישיון זמני, ואולם אין להסכים עם מציאות בה פועלים בתחום הרשות עסקים ללא רישוי, או לסירוגין פועלים עסקים שהגישו בקשה אולם זו נדחתה ע"י הרשויות השונות. באם לא ניתן לנפק רישיון זמני אזי יש לנקוט בצעדים על מנת לסגור עסקים. יצוין כי מדובר בליקוי חוזר.

7.4 עסקים שתוקף רישיונם פג

בישוב פועל עסק שרישיונו פג (בית פיצה ג'קי). בתגובה נמסר כי היא בתהליך רישוי.

7.5 רישיון זמני

הואיל והליך מתן רישיון לעסק הנו הליך בירוקראטי ארוך הכרוך באישור של גופים שונים כגון ועדה לתכנון ובניה נקבעו בשנת 2000 תקנות המסמיכות את רשות הרישוי ליתן רישיון/היתר זמני.

מעיון בנתונים שנשלפו עבור הביקורת ממערכת רישוי העסקים הממוחשבת עולה כי ישנם 7 עסקים שהוצא להם היתר זמני, כדלקמן:

מספר תיק	בעלים	תאריך ניפוק	שם העסק	מהות
40001	א.ח. ריאמה ניהול בעמ"	04/02/15	ריאמה	בית קפה; מסעדה
60001	ברימאג מערכות בעמ"	22/05/14	ברימג מערכות בעמ"	אחסנה
100014	אוסלנדר חיים חיים	18/02/15	פיצה רום	בית אוכל
100016	צחי בן חיים בעמ"	06/07/14	צחי בו חיים בעמ"	מזון ומרכיביו
100018	פיור סוכנויות בעמ"	18/02/15	פיור סוכנויות	חומרי הדברה ורעל - ייצור
100044	גלאם	11/09/14	האחים גלאם שיווק בעמ"	מזון ומרכיביו
100049	רצון צר	09/11/14	מפגש מנצור	קיוסק

מבדיקה שערכה הביקורת עלו הממצאים הבאים:

1. לא.ח. ריאמה יש רישיון ולא רישיון זמני.
2. לפיצה רום יש רישיון זמני שיפוג ב 4/2015
3. ליתר העסקים כלל אין היתר זמני

להלן הערות הביקורת:

א. העובדה שבמערכת המחשוב הייעודית לרישוי עסקים מופיע סטאטוס "רישיון זמני" לעסק שלא זו בלבד שלא הוצא לו רישיון אלא כלל לא ניתן, לאור קביעות הגורמים המאשרים, להוציא לו רישיון חמור.

ב. מכל האמור יוצא כי מתוך 7 עסקים הרשומים במערכת כבעלי רישיון זמני, רק אחד הוא אכן מצוי בסטאטוס הזה.

הממצאים דלעיל מחזקים את מסקנת הביקורת כי רישום נתוני רישוי עסקים אינו מהימן, ואינו משקף בהכרח את המצב בפועל. המועצה שהשקיעה במחשוב המערך, עדין לא יישרה קו בנושא, ומכיוון שכך אין הבטחה (assurance) כי המועצה מסוגלת לאכוף בנושא את החוק על כך העסקים בישוב.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

תאמת המוקד

לגבי הצרותיך לגבי רישיון לחני הספרתי כבר כי קיימת האם המצרכת כק שקביצתך לא- מבוטסת הכותרת מטעה ואין להסתמך עליה בתוכנה זו- בניסוד להצרכתך אני חושב שניתן להסתמך בהחלט על המצרכת הקיימת כמקור מהימן, במגבלות הבאיים ציינת ליציף.

7.6 בדיקה מדגמית

לאור הממצאים דלעיל, ערכה הביקורת במספר תיקים שנבחרו באופן מדגמי, להלן הממצאים:

7.6.1 חבר מועצה

נמצא כי חבר מועצה המפעיל עסק טעון רישוי עושה זאת ללא רישיון. מעיון בתיק של העסק ביחידת רישוי עסקים נמצא כי פקיד רישוי עסקים פנה ב 22.9.2014 בדואר רשום לחבר המועצה ובקש "להשלים ולצרף מסמכים ובהם אישור כבוי אשם ואישור משרד התחבורה. קבלת האישורים והתוכניות יקדמו את ההליכים לקבלת הרישיון." פנינו בנושא זה לחבר המועצה ולא נענו. מצב זה אינו תקין. יש לציין כי הלה פרש ואינו מכהן כיום במועצה. יש לאכוף את החוק.

7.6.2 תחנת דלק

צו רישוי עסקים קובע כי תחנת דלק היא עסק טעון רישוי. על פי חוק רישוי עסקים, לא תיתן רשות הרישוי לרשיון לעסק טעון רישוי, אלא אם כן ניתן לכך אישור מוקדם ממי שהוסמך לכך על ידי השרים הנוגעים לעניין¹. בתחום הישוב פועלת תחנת דלק פז בכביש 4. מבדיקה שערכנו עולה כי עסק זה פועל ללא רישיון למן 7/2014. מן המפורסמות הוא שתחנות דלק הנן עסק בר סיכון, הן עקב פוטנציאל הפגיעה במשאבי טבע (חלחול דלק למאגרי מים תת קרקעיים וזיהום אדמה) ועד להרסם עקב התממשות אירוע דליקה (פליטת גזים, נזקי אש). ברי כי מקום שמתנהל ללא רישיון עסק, מגביר ולו תיאורטית את הסיכוי להתממשות סיכונים, ונציין כי רישיון עסק מותנה בין היתר באישור של כיבוי אש. הביקורת רואה בחומרה את העובדה שעסק זה פועל כשנה ללא רישיון עסק, ומעירה כי יש לפעול באמצעים העומדים לרשות המועצה בחוק בהתאם.

7.6.3 מקווה טהרה

בקדימה מפעילה המועצה הדתית מקווה טהרה. מתקן זה חייב ע"פ הצו ברישיון עסק, שלצורך כך מחייב באישור משרד הבריאות. גורם מאשר זה בודק את התוכנית הסניטרית של המקווה, ומבטיח במידת מה כי דרך ניהול המקום מאפשר הפעלתו ללא פגיעה בבריאות הטובלים. בפועל מבדיקה עולה כי המקווה פועל למן 1999 ללא רישיון עסק.

המצב בו מקווה פועל 5 שנים ללא רישיון הנו חמור, ונזכיר כי המועצה לא רק אמונה על אכיפת חוק רישוי עסקים אלא גם אחריות "לקבוע סדרים, להטיל איסורים והגבלות, לאחוז באמצעים ולחייב תושבים, בעלים ומחזיקים שהם יאחזו באמצעים - כדי להבטיח את בריאות הציבור, את הסדר ואת הבטחון, למנוע הופעתם והתפשטותם של

¹ . השר להגנת הסביבה - כדי להבטיח את איכות הסביבה ברמה נאותה ולמנוע מפגעים ומטרדים; שר התחבורה והחברה הלאומית לדרכים בישראל - כדי להבטיח כי דרכי הגישה לתחנה מרווחות ובטוחות דיין ללקוחות ועוד; השר לביטחון הפנים ל - שם מניעת סכנות לשלום הציבור ובכלל זה שוד והתפרצות ולשם קיום הוראות חוקיות של נציבות הכבאות הו הצלה; שר הכלכלה כדי להבטיח את בטיחותם של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו - מאסר שנה.

מחלות ונגעים (ולרבות מחלות ונגעים של בעלי חיים וצמחים) (סעיף 146(8) לצו המועצות המקומיות). ואם לא די בכך אזי הגוף שמפעיל את המקווה הוא גוף המתקצב ע"י המועצה, כאשר המקווה מוקם על נכס עירוני. יש לפעול לאלתר ולאכוף על העסק את החוק.

7.6.4 אטליז

בקדימה ישנו אטליז "תפארת הבשר" הפועל שנים רבות ללא רישיון. ב 2014 הוצא לבעל העסק זימון לשימוע. בתגובה מסר בעל העסק כי הוא בקש ממשרד הבריאות ביקורת חוזרת ולכן בקש לבטל את השימוע, ואכן השימוע לא קיים. משרד הבריאות ערך ביקורת חוזרת ומצא כי העסק לא עונה על דרישות החוק. בפועל, למרות האמור, לא המשיכה המועצה בהליכי השימוע וכן שהעסק ממשיך לפועל ללא רישיון. הביקורת רואה ממצא זה בחומרה ומעירה כי עסק המוכר מזון מן החי ללא רישיון משרד הבריאות וללא רישיון עסק הנו חמור, ודבר החושף את הציבור לסיכון שלא לצורך ואת המועצה לסיכונים משפטיים. יש לחדש לאלתר את הליכי האכיפה.

7.6.5 תחנת שטיפת רכב

בישוב פועלת תחנת שטיפת רכב "מנהרת השמש". מבדיקה שערכנו עולה כי ב 12/2014 פנתה המועצה לגורמים המאשרים, אך עד כה לא התקבל מענה. בפועל דבר לא נעשה והעסק ממשיך לפעול ללא רישיון.

7.6.6 משתלה

בישוב פועלת משתלה "תמר". ב- 9/2012 הוציאה המועצה לעסק התראה על ניהול עסק ללא רישיון, ומאז לא נעשה דבר, והעסק ממשיך לפעול ללא רישיון. ממצא זה בו המועצה מוציאה התראה אך אינה פועלת לאכוף את החוק, חמור לדעתנו עוד יותר, כי יש בכך משום פגיעה במעמד המועצה כגוף שלטוני.

7.6.7 מרכז מסחרי ברחוב החסידה

ב 12/2011 הוגשה בקשה לרישיון עסק, שנה וחודשיים לאחר מכן ב 2/2013 הודיעה שרונים כי לאור הודעת רישוי הכיבוי, לפיה המרכז המסחרי לא עומד בדרישותיהם, לא ניתן להוציא לנכס טופס 4, ועקב כך הטופס שהוא מ 5/2008 מבוטל. כמו כן ביטלה שרונים את המלצת לוועדת רישוי עסקים. ב 12/2014 שלח מהנדס שרונים מכתב הבהרה לפיו אין ליתן למקום טופס 4, בפועל בכל אותו עת ועד להיום המקום פועל ללא רישיון עסק.

תלונות האזרח

14. *בדיקה מדעמית לאבי כף העסקים לאבי כף העסקים -*
15. *כף העסקים המצוינים הוצאה להם התראה והם נמצאים בעלבים
נונים על רישוי.*
16. *חלק מהעסקים הוצעו לטיפול משפטי ולא קיבלתי כף עדכון על
הליכים כשהם עניקו.*

7.7 עסקים שפועלים בבתים

בעבר הערנו כי בישוב פועלים עסקים בבתים וכי יש לפעול לאכוף עליהם את החוק, למרות האמור המועצה לא אוכפת עליהם את חוק רישוי עסקים.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

7.8 הצלבת נתוני יחידה רישוי עסקים עם נתוני מחלקת הגביה

כידוע כל מחזיק בנכס חייב, ע"פ חוק, בתשלום ארנונה לרשות המקומית. שומת הארנונה נקבעת, בין היתר, ע"פ אופי השימוש הנעשה בנכס, כך שכל נכס המשמש למטרת עסק מחויב ב'ארנונה לעסקים'. כדי לבחון את יעילות עבודת הפיקוח של יחידה רישוי עסקים ערכה הביקורת השוואה בין נתוני יחידת הרישוי עסקים לאלה של מחלקת הגביה. מהבדיקה עולה כי **לקיים פער בין מספר העסקים הרשום במחלקת גביה (261 עסקים) ובין אלה הרשומים ביחידה רישוי עסקים (87 עסקים)**. יצוין כי חלק מהעסקים הרשומים במחלקת הגביה אינם טעוני רישיון עסק.

כדי להעריך את ההפסד המצטבר למועצה עקב אי גבית אגרת רישוי עסקים ערכה הביקורת תחשיב המבוסס על בסיס תעריף של 320 ₪ לאגרה. **מהנתונים שלעיל עולה כי למועצה הפסד מאי אכיפת החוק היכול להגיע לאלפי ש"ח. הביקורת רוצה להדגיש כי מעבר לנתון האמור, המשמעות לממצא זה הנה שיטת עסקים הפועלים בישוב ללא פיקוח. הרשות המקומית, כרשות הרישוי, צריכה לפעול ללא ליאות כדי לקיים את הוראות החוק בנושא. יצוין כי מדובר בליקוי חוזר.**

7.9 הקשר עם מחלקת הגביה

הקשר בין מחלקת הגביה ליחידה רישוי עסקים חיוני לקיום שליטה ובקרה על עסקים הפועלים בישוב. הקשר נשען על העובדה כי כל בעל עסק חייב בתשלום ארנונה לעסקים. להבדיל מאגרת רישוי, ארנונה הנה מס שכל מחזיק בנכס נדרש לשלם, כך שלמועצה יש שליטה על השימוש בנכסים בתחומה. לאור זאת הכרחי שהמחלקות הללו יקימו קשר עבודה שוטף בניהם.

אחד ממבדקי היסוד שצריכים לשמש את העוסקים ברישוי עסקים הוא השוואת נתוני משלמי ארנונה לעסקים לרשימת משלמי אגרת רישוי עסקים. בדיקה זו בכוחה לחשוף נכסים שבעליהן משתמטים מתשלום אגרת רישוי.

מהסברים שקיבלה הביקורת עולה כי לא קיימים קשרי גומלין המאפשרים העברת מידע שוטף בין המחלקות. יחד עם האמור ולאור העובדה שקיים פער בין מספר העסקים הידועים ליחידה לאלה הרשומים בגביה, נראה כי הקשר בין היחידות אינו ברמה הנדרשת לקיום פיקוח אפקטיבי. הביקורת חוזרת ומצביעה על כך שיש לשקול קביעת נהלי עבודה על פיהן תעביר מחלקת הגביה, במועדים קבועים דיווחים עדכונים ליחידת רישוי עסקים על משלמי ארנונה לעסקים. פקיד רישוי עסקים יערוך השוואות בין נתוני מחלקת הגביה לבין אלו המצויים ברשותו. כל אי התאמה תיבדק ותדווח למחלקת הגביה. כמו כן רצוי שיקבע, בדומה לטיפול בבקשה לבניה, "טופס טיולים" שבו כל משלם ארנונה לעסקים יתבקש לגשת תחילה ליחידה רישוי עסקים להסדיר את נושא רישוי. יצוין כי מדובר בליקוי חוזר.

תגובת המפקח

הצרות י"ק לאבי מחלקת הגביה אמר לא נכונה יש קשר אומל"ן טוב אין צורך בקשר יומיומי אך קיים קשר אומל"ן יציב וטוב.
 18. אני בעד קביעת נהלי עבודה
 19. הצרות י"ק לאבי זיוכיס ודאי לא נוצרת אף"י.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

7.10 אגרה

בשנת 2014 הסתכמו ההכנסות מאגרת רישוי עסק ב 25,408 ₪. תשלום אגרה הנו שלב אחרון בהליך, וכיוון שהטבעת חותם "שולם" עם שם המועצה משמעותו כי הרישוי בתוקף חייב שיתקיים בנושא בקרה. בעבר העלנו מקרה דומה בו גן אירועים שלא יכול לקבל רישוי, אחז בידו רישוי עסק מזיוף הנושא חותמת שולם, והאגרה אכן שולמה לקופת המועצה. הביקורת העירה אז כי יש לקיים בנושא בקרה (ראה דוח מבקר המועצה 2014)

8. סיכום והמלצות

בהתאם לתוכנית העבודה ערכנו ביקורת חוזרת על רישוי עסקים במועצה. **הממצא העיקרי שהעלנו שלמרות השינוי שחל לאחרונה עדין רוב רובם של העסקים טעוני רישוי פועלים ביישוב ללא רישוי.** כמו כן עדין ההסדרה של מערך רישוי העסקים לא הסתיימה, כך לדוגמא הנתונים שביחידה לא שלמים. משמע המועצה לא פועלת ברמה הנדרשת כדי לאכוף את חוק רישוי עסקים בישוב. עקב האמור המועצה חשופה לסיכונים משפטיים, וכבר הערנו כי בתי המשפט הרחיבו את תחום הזהירות המושגית כך שכלל, כל עוולה שיגרום עסק טעון רישוי הפועל בתחום המועצה ללא רישוי, עלול לחשוף גם את המועצה לסיכון שהיא תיתבע נזיקת **ואולי אף פלילית** [על כך שאם זו הייתה פועלת הנזק לא היה מתרחש]. הביקורת מבקשת להבהיר כי הגשת בקשה לרישוי עסק אינה פוטרת מפני עמידה בהוראות החוק. מעבר לכך יצוין כי כל הליקויים שהעלתה הביקורת הנן ליקויים חוזרים, ולמעשה תחום רישוי העסקים. להלן הממצאים העיקריים שהעלתה הביקורת:

א. **היקף כ"א בתחום רישוי עסקים והעובדה שתחום זה משני בסדר העדיפות של העובד פוגעים ביכולת לאכוף את החוק בתחום רישוי עסקים (ראה סעיף 3.1 לעיל).**

ב. **יחידת רישוי ושילוט פועלת ללא תכנית עבודה שנתית מוסדרת, אלא יש ברשותה תכנית חלקית – ליקוי חוזר (ראה סעיף 3.2 לעיל).**

ג. **המצב עת נכנס פקיד רישוי עסקים לתפקידו חייב "יישור קו" (ראה דוח מבקר המועצה 2014), ואכן הפקיד המכהן נקט בצעדים עליהם המליצה הביקורת, דא עקא כי לאור סדרי העדיפויות והיקף המשאבים, פעולות אלה נעשות באופן חלקי (ראה סעיף 4 לעיל).**

ד. **הנתונים שביחידת רישוי עסקים על סטאטוס העסקים אינם מהימנים (ראה סעיף 6 לעיל).**

ה. **ע"פ נתוני יחידת רישוי עסקים, בישוב פועלים 87 עסקים כאשר רק 23 מהם יש רישוי, דהיינו 74% מהעסקים פועלים ללא רישוי עסק (ראה סעיף 7.1 לעיל).**

ו. **בישוב פועלים עסקים בבתים ללא רישוי עסק – ליקוי חוזר (ראה סעיף 7.7 לעיל).**

ז. **קיימים ע"פ מחלקת הגביה 261 עסקים בישוב זאת לעומת 87 עסקים שידועים ליחידת רישוי עסקים – ליקוי חוזר (ראה סעיף 7.8 לעיל).**

ח. **לאור העובדה שחוק רישוי עסק לא נאכף נמנע מהמועצה הכנסות המוערכים על-ידי הביקורת במאות ויתכן אף באלפי ₪ - ליקוי חוזר (ראה סעיף 7.8 לעיל).**

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

ט. **האמור בסעיף יא לעיל מעיד יחידת רישוי עסקים אינה מקיימת קשר שוטף על מחלקת גביה, כנדרש (ראה סעיף 7.9 לעיל).**

להלן ההמלצות:

8.1 יש להסדיר את היקף כ"א והמשאבים כדי לאפשר טיפול אפקטיבי ברישוי עסקים (ראה סעיפים 3.1 ו 5 לעיל).

8.2 יש לקבוע ליחידה תכנית עבודה, עם יעדים ראליים להשגה (ראה סעיף 3.3 לעיל).

8.3 יש לקבוע תכנית פיקוח ליחידה, ולתעד את תוצאות הפיקוח (ראה סעיף 3.4 לעיל).

8.4 יש לסיים את יישור הקו ולתעד במערכת המחשב את כל העסקים בישוב (ראה סעיף 4 לעיל).

8.5 יש לפעול לאלתר לאכוף את חוק על העסקים בישוב, לרבות העסקים הפועלים בבתים (ראה סעיף 7 לעיל).

8.7 יש לעגן בנוהל עבודה בכתב את התאום בין יחידת רישוי עסקים למחלקת הגביה (ראה סעיף 7.9 לעיל).

נספחים

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.

תאריך: 15/5/15

לכבוד

מבקר המועצה

שלום רב,

תגובה לביקורת רישוי עסקים

להלן תגובתי לסיכום שהועברה אליי, בנושא רישוי עסקים.

1

ראשית עליי לציין כי מה שעולה מהערותייך שנעשתה עבודה רבה בתחום רישוי עסקים, ובמגבלות המשאבים שקיימים, הרי שמצב רישוי העסקים, ביחס ל"אדמה החרוכה" שהשארה בתחום זה במועצה, עלייך לציין כי נעשתה עבודה רבה בתחום וקידום משמעותי למה שקיבלתי בתחום זה. להלן התייחסו לפי נושאים:

1. סעיף 3 משאבים - כוח אדם מי שמטפל בפועל בכל הקשור לרישוי עסקים הוא אך ורק הח"מ שעוסק בפיקוח ורישוי עסקים בחצי משרה בכל אחד מהתחומים. האמור בסעיף 3.2.1 אינו נכון - מאחר והפקידה לידיה ראובן פוטר מטיפול בתחום רישוי עסקים לפני כשנה וחצי, ולא סיימה בתחום זה מאז כלל, מלבד עזרה זניחה ומזדמנת בתחום זה. פניתי מספר פעמים למנכ"ל המועצה לקבלת פקידה בחצי משרה לתחום רישוי עסקים בלבד, ולא נענתה.
2. פעילות אקטיבית בתחום רישוי עסקים
לגבי כל ההערות לגבי תוכנית עבודה -הפיקוח על נושא רישוי עסקים- הבהרתי מיד עם כניסתי לתפקיד, וכפי שהדבר הוסבר גם לך, מלכתחילה, כי מחוסר זמן, העבודה בתחום רישוי עסקים מתמקדת בשוטף, ההכרחי, ומעבר למכתב שהוצא לכל העסקים ביישוב, (כפי שמופיע בסעיף 4 לביקורת) הרי שהעבודה שמתבצעת מחוסר זמן, ומחוסר משאבי כוח אדם, היא עבודת שימור הקיים, וההכרחי בלבד, ובניגוד כל הנדרש בצרכים של העסקים ביישוב, אך לא מתבצעת כמעט כל פעילות אקטיבית, ויזומה בתחום. (הדבר הובהר על ידי מראש לכל)
3. יישור קו בתחום - בוצע בפועל יישור קו לרוב העסקים הטעוני רישוי ביישוב, העובדה שרובם בעיקר בתחום המזון, לא עומדים בדרישות הרישוי להוצאת רישיון עסק היא בעיה מבנית של היישוב - שקיימת מקדמא דינה, כך שאני חולק על הערתך בתחום זה.
4. אכיפת חוק רישוי עסקים על מירב העסקים הטעוני רישוי משמעותו היא סגירה מנהלית של מרבית העסקים ביישוב, והדבר הובהר לראש המועצה, ולכן גם על הערה זו אני חולק על ד"ח הביקורת, והערה היא מגמתית ולא הוגנת, במיוחד, לאור הנתונים שאתה ציינת בתחילת הביקורת ושהסכמנו עליהם.
5. לגבי הערתך שיש עדיפות מבחינתי לתפקיד הפיקוח על תפקידי רישוי עסקים, אין לך שחר, נכון שנתקלת בביקוריך התכופים לאחרונה במשרדי, כי מתבצעות הקפצות מהמשרד לצרכי פיקוח, אך הדבר הוא בגלל השוני, באופן העבודה, ועבודת הפיקוח דורשת לעיתים דינמיות, ותגובה מיידית, בזמן אמת לאירועים, ומכאן התרשמותך, המוטעית.
6. הבעיה הראשונה בתחום רישוי עסקים כרגע הוא נושא התיק החסר, עקב אי מתן מענה לכך פקידה בחצי משרה לתפקיד רישוי עסקים בלבד, הייתה פותרת לחלוטין את כל נושא התיק החסר, והניירת שסביר להניח, שקיימת במערכת אך לא מתוייקת כראוי.
7. אם הייתה פקידה רצינית ואחראית רק לתחום שאינה מועסקת בשום תחום במועצה בנוסף הרי שאני מסוגל באופן עבודתי, ביחד עם פקידה כאמור לעיל, להביא את נושא רישוי עסקים לתפקוד מושלם בצורת תפקודי הנוכחית.
8. הערתך לגבי הנתונים ממחלקת הגביה נובעת מפרשנות לא נכונה, אין כל סתירה בין הנתונים במערכת הרישוי, לנתונים ממחלקת הגביה, קיימים ביישוב עסקים רבים של

1

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו - מאסר שנה.

המועצה המקומית קדימה-זורן THE MUNICIPALITY OF KADIMA-ZORAN

רח' התהל 1 קדימה-זורן 80920 • טל: 09-8902922 • פקס: 09-8902947 • mkzi@kadima-zoran.muni.il

- חקלאים, ודומיהם שאינם טעוני רישוי רק עסקים בודדים שטעוני רישוי, לא נוצר בינם לבין מחלקת רישוי עסקים קשר כלשהו, אני חוזר שוב בענין הראשונה במעלה ביישוב, היא בעיה מבנית שאינה מאפשרת רישוי לחלק ניכר מהעסקים, לא קשור לתפקוד המחלקה, וזוהי ירושה המחייבת טיפול שורשי.
9. מאגר הנתונים - מסכים עם כל הערותיך לגבי התוכנה.
- א. לתוכנה יש באג שמשפיע על הערותיך לגבי ריאמה, ופיצה רום למשל אם הוצא רישיון ואחר כך הוצא רישיון זמני לא חשוב מה תוציא הסטטוס של התיק נתקע על רישיון זמני, כלומר התוכנה תקועה בפעולה האחרונה שבוצעה, כך שהכתרת לא תמיד מעודכנת, ואם לבסוף יוצא רישיון קבוע שהדפוס קודם הרי שהתוכנה לא מתעדכנת וזוהי בהחלט בעיה בתוכנה.
- ב. ארימה - לא קיים יותר והפך בתוכנה לריאמה.
- ג. פיצה רום - היה רישיון בזמן הביקורת עד סוף יוני כך שהערכת לא מדוייקת.
- ד. כל פעולות רישוי עסקים נעשו דרך התוכנה והיא מתעדכנת מעצמה על בסיס נתונים שלה שאני בטוח לא התעסקתי איתה, כך שאין לי הסבר לנתונים שלטענתך לא נכונים.
10. תיעוד וסדרי רישום - כל מה שכתוב בחוק טוב ויפה בפועל יש בעיה קשה עם כיבוי אש נתניה והדבר ידוע לרשויות נוספות באזור.
- א. הערכת לגבי תיק אחד לא משמעותית.
- ב. הבעיה לגבי התיוק כמוזכר לעיל בעיה ידועה - שאני העלתי אותה.
- ג. הערותיך לגבי מפות הינה בעיה מבנית ביישוב, יש עסקים שלא קיימת מפה, וכל המונים הופנו לשרונים בעניין זה.
- ד. יש תיקים שהיו עם רישיון בתוקף ורק הוזנו למערכת על ידי - לא ידוע לי על רענון לתיק שרישיונו בתוקף.
11. אני חולק על הערכת לגבי נאותות רישוי העסקים - לדעתי נקטתי בכל האמצעים הנדרשים להסדיר את הנושא, לפי התורה שלמדתי וההפך נעשתה עבודה רבה בתחום ומגיע על הפעולות שבוצעו באמצעים הדלים שהוקצו על ידי המועצה, מגיע מחמאה, ולא הצרה, בנושא זה לדעתי הביקורת מגמתית ולא הוגנת, לא ברור לי על סמך מה אתה מתב את הערכת, אין לך כל בסיס לכך
12. עסקים פועלים ללא רישוי - שרישיונם פג - לא ברור לי מהיכן העתקת את הרשימה
- א. אנאמרו - לא קיים עסק כלל.
- ב. אמצע הדרך - לא קיים עסק.
- ג. קנדילי - לא קיים.
- ד. בריאות הדר חוזר פעמיים ברישמתך והודיע לי כי הוא סוגר את העסק.
- ה. רק פיצה גקי היא רשומה המוכרת לי מכל הרשימה - והיא בתהליך רישוי.
- ו. הערכת לגבי העבר לא נוגעת אליי - ואין לי תשובות.
13. לגבי הערותיך לגבי רישיון זמני הסברתי כבר כי קיים באג במערכת - כך שקביעתך לא מבוססת - הכותרת מטעה ואין להסתמך עליה בתוכנה זו בניגוד להערכתך אני חושב שניתן להסתמך בהחלט על המערכת הקיימת כמקור מהימן, במגבלות הבאנים שציינתי לעיל.
14. בדיקה מזגמית - לגבי כל העסקים - לגבי כל העסקים
15. כל העסקים המצויינים הוצאה להם התראה - והם נמצאים בשלבים שונים של רישוי.
16. חלק מהעסקים הועברו לטיפול משפטי - ולא קיבלתי כל עדכון על הליכים כלשהם שנקטנו.
17. הערותיך לגבי מחלקת הגבייה ממש לא נכונה - יש קשר גומלין טוב - אין צורך בקשר גומלין - אך קיים קשר גומלין יציב וטוב.
18. אני מעד קביעת נהלי עבודה.
19. הערותיך לגבי זיופים ודאי שלא נוגעת אליי.

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו - מאסר שנה.

המועצה המקומית קדימה-זורן THE MUNICIPALITY OF KADIMA-ZORAN

רח' הרצל 1 קדימה-זורן 60920 • טל: 09-8902922 • פקס: 09-8902947 • iziki@kadima-zoran.muni.il

על כיר נתונים האסמכתאות בנושאים שהועלו על ידך יש מקום לציון בדו"ח הביקורת לדעתך לטובה את הפעולות שנעשתה, לאור חלקים בדוח שלך שמצביעים על פעולות חיוביות בתחום. מומסר הערות שצוינת לדעתך ציון הביקורת הנכחית הוא בינוני בלבד!

מעבר לכך יש לזכור שנכנסתו לתפקיד בלי כל דיע וניסיון קודם ברישוי עסקים, בדוע הקיים בידי היום ביחד עם בקודה בחצו משרה לנושא רישוי עסקים, בלבד, לדעתך ניתן להגיע לרמה טובה מאוד ברישוי עסקים.

בברכה,

אריזק איזמן

מחי פיקוח ורישוי עסקים

הנתקים: שביט מס

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת האסורים ע"פ חוק בפרסום, והמפרסם תוכן מסמך זה, כולו או חלקו בניגוד לחוק דינו – מאסר שנה.